

circulaire

Eindtermen basisexamen Buitengewoon
opsporingsambtenaar

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
T 070 370 79 11
F 070 370 79 00
boabeleid@minjus.nl

Datum
15 november 2010

Ons kenmerk
5673432/10

Bijzonderheden
Vervangt circulaire
nr. document Eindtermen
Buitengewoon
opsporingsambtenaar
d.d. 1 juni 2008

Aard circulaire
Bekendmaking van beleid

Geldig van/tot
15 november 2010 tot en
met 15 november 2015

Bijlagen
1

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
15 november 2010

Ons kenmerk
5673432/10

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directoraat-Generaal Rechtspleging & Rechtshandhaving
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Vastgesteld: 1994

Gewijzigd:

1996

2000

2002

2005

2008

Laatstelijk gewijzigd: 2010

© Ministerie van Veiligheid en Justitie, Den Haag

Uit deze uitgave mogen door opleidingen zonder voorafgaande toestemming gedeelten worden overgenomen, echter uitsluitend voor gebruik zonder winstoogmerk binnen de opleiding en voor toepassing binnen het eigen onderwijs. Het is niet toegestaan voor andere doeleinden uit deze uitgave zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Ministerie van Veiligheid en Justitie gedeelten te verveelvoudigen en/of openbaar te maken door middel van druk, fotokopie, microfilm, computersoftware en op welke wijze dan ook.
Oktober 2010

Inleiding

Op 1 april 1994 trad de Politiewet 1993 in werking. Tegelijkertijd werd een nieuw artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering van kracht.

Hierdoor zijn de categorieën onbezoldigd en bijzonder opsporingsambtenaar komen te vervallen. Deze categorieën zijn vervangen door één nieuwe categorie: de buitengewoon opsporingsambtenaar.

De zorg om de kwaliteit van de opsporing vormt in de wettelijke regeling en de circulaire boa een speerpunt. De buitengewoon opsporingsambtenaar als zijnde een veelal specialistisch functionaris, vervult een betekenisvolle rol in de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Van de buitengewoon opsporingsambtenaar wordt daarom onder meer verlangd dat deze bekwaam is voor het uitoefenen van opsporingsbevoegdheden. Daartoe moet de buitengewoon opsporingsambtenaar beschikken over basiskennis en basisvaardigheden met betrekking tot strafrecht, strafvordering en het opmaken van een ambtsedig proces-verbaal.¹

In dit eindtermendocument is dit basisniveau nader uitgewerkt. Het document vormt de grondslag voor het door de minister van Justitie goedgekeurde examen op grond waarvan kan blijken dat een persoon beschikt over de vereiste basisbekwaamheid voor het uitoefenen van opsporingsbevoegdheden.²

De opbouw van dit eindtermendocument is als volgt. In hoofdstuk 1 wordt in kort bestek de buitengewoon opsporingsambtenaar nader beschreven. Dit aan de hand van de wettelijke regelgeving en daarbij in aanmerking genomen het gegeven dat de buitengewoon opsporingsambtenaar werkzaam is binnen zeer gevarieerde werkverbanden. In het tweede hoofdstuk worden in algemene zin de kennis geschetst waarover een buitengewoon opsporingsambtenaar moet beschikken om op het genoemde basisniveau te kunnen functioneren en worden de basistaken en verantwoordelijkheden van de buitengewoon opsporingsambtenaar opgesomd. Het derde hoofdstuk noemt een aantal overige voorwaarden die voor dit functioneren van belang zijn. In hoofdstuk 4 en de bijlage zijn deze taken en verantwoordelijkheden gedetailleerd uitgewerkt en gekoppeld aan kenniselementen (leerstof).

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
15 november 2010

Ons kenmerk
5673432/10

¹ Zie artikel 16, lid 1 Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar en de Nota van Toelichting, hoofdstuk 5.4

² Zie artikel 16, lid 1 Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar, tweede volzin.

1. De Buitengewoon Opsporingsambtenaar nader bepaald

De uitvoering en de handhaving van met name bijzondere wetgeving en verordeningen van provincies, gemeenten en waterschappen, is opgedragen aan een scala publiekrechtelijke en een beperkt aantal privaatrechtelijke organisaties. Indien de noodzaak zich voordoet dat een dergelijke organisatie dient te beschikken over werknemers die bevoegd zijn tot het opsporen van strafbare feiten, kan de Minister van Justitie aan werknemers van deze organisaties opsporingsbevoegdheid toekennen. Artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering creëert de mogelijkheid daartoe. Dit artikel vormt de wettelijke grondslag om functionarissen aan wie niet op grond van artikel 141 van dat Wetboek de opsporing van strafbare feiten is opgedragen, als boa te belasten met het opsporen van strafbare feiten.

De Minister van Justitie verleent een titel van opsporingsbevoegdheid indien de noodzaak voor (extra) opsporingsbevoegdheid is aangetoond en de betreffende persoon heeft voldaan aan de betrouwbaarheidseis en bekwaamheidseis. Deze toekenning geschiedt formeel tijdens de beëdiging van een persoon als boa door of namens de Minister van Justitie.

Deze persoon is dan een opsporingsambtenaar ex artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering aan wie – indien de noodzaak wordt aangetoond en de betreffende persoon heeft voldaan aan de bekwaamheidseisen - de Minister van Justitie politiebevoegdheden en geweldsmiddelen kan toekennen. Indien politiebevoegdheden of geweldsmiddelen zijn toegekend beschikt de boa daarmee over dezelfde bevoegdheden en verplichtingen als de ambtenaar van politie voor wat betreft het aanwenden van deze bevoegdheden.

Met het scala aan organisaties belast met de uitvoering en handhaving van een grote variëteit aan wettelijke regelingen is de diversiteit van boa's een gegeven. Niet alleen het werkveld van boa's is divers. Aangezien bevoegdheden op maat worden toegekend, variëren deze evenzeer. De boa heeft in de regel, beperkte opsporingsbevoegdheid welke is gerelateerd aan zijn functie en taakomschrijving. De boa wordt ingezet daar waar opsporing door de politie niet gewenst, vanwege prioritering, of niet mogelijk is vanwege onvoldoende deskundigheid of capaciteit bij de politie.

Wel dient in ogenschouw te worden genomen dat een boa in beginsel geen integrale handhaver is met algemene opsporingsbevoegdheid die concurreert met de politie. Immers, de boa zou dan een vierjarige politieopleiding moeten hebben gevolgd om te beschikken over dezelfde bekwaamheid. De boa heeft een specifieke, afgebakende taak waarvoor hij gericht opgeleid kan worden. Aangezien de complexiteit van de functie van de boa sterk kan verschillen, varieert het opleidingsniveau van de boa van relatief laag tot hoog.

Het bovenstaande in aanmerking genomen is een boa een functionaris die uit hoofde van zijn taak, in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag, in overeenstemming met de geldende rechtsregels en met behulp van de hem daartoe beschikbaar gestelde bevoegdheden en middelen, zorgdraagt voor de opsporing van strafbare feiten alsmede met de voorbereiding van de eventuele vervolging van deze feiten.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
15 november 2010

Ons kenmerk
5673432/10

2. Basiskennis van de buitengewoon Opsporingsambtenaar

Artikel 2 van het BBO geeft aan dat een boa slechts bevoegd kan zijn als hij bekwaam is. Artikel 16, eerste lid, van het BBO stelt dat iemand beschikt over bekwaamheid als hij de daarvoor vastgestelde basiskennis en vaardigheden bezit.

De boa dient de hem toegekende bevoegdheden binnen het opsporingsonderzoek juist toe te passen. Kennis van een aantal strafvorderlijke bevoegdheden, de grondrechten waarop deze regelmatig een inbreuk maken en een aantal algemene bepalingen uit het Wetboek van Strafrecht is daartoe noodzakelijk. Enkele begrippen uit het privaatrecht zijn binnen het kader van het toepassen van opsporingsbevoegdheden eveneens van betekenis. Hetzelfde geldt voor een aantal wettelijke regels die de boa dan wel zijn handelen beschermen.

Van de boa wordt verlangd dat hij opgespoorde strafbare feiten kan afhandelen middels het opmaken van een proces-verbaal dat kan leiden tot vervolging en behandeling ter terechtzitting. Kennis van de wettelijke eisen die aan het proces-verbaal worden gesteld, is onontbeerlijk. In dit verband dient een boa een verdachte adequaat te kunnen informeren over de mogelijke gevolgen van een proces-verbaal. Dit vereist enige kennis van de taken en de organisatie van de rechterlijke macht.

De boa dient te functioneren binnen de voor zijn opsporingstaak vastgestelde wettelijke kaders. Dit vereist deskundigheid betreffende de organisatie van het opsporingsapparaat en meer in het bijzonder betreffende de eigen positie daarbinnen.

De boa moet handelen overeenkomstig de door hem afgelegde eed of belofte, onder meer door zich te onthouden van het opzettelijk opnemen van onwaarheden in het proces-verbaal.

De wettelijk voorgeschreven samenwerking met de politie verlangt enige kennis van de taken en de organisatie van de politie.

De boa dient zich bewust te zijn van het type rechtsregels met de uitvoering en handhaving waarvan hij belast is. Kennis van een aantal begrippen uit het staatsrecht is daartoe vereist.

Voor veel boa's zal verdieping en verbreding van het hierboven geformuleerde basispakket noodzakelijk zijn om binnen het eigen werkverband adequaat te kunnen functioneren. De Minister van Justitie kan op grond van het tweede lid van artikel 16 BBO, aanvullende bekwaamheidseisen stellen aan boa's. De boa-werkgever kan tevens aanvullende eisen van vakbekwaamheid stellen aan de eigen boa's en hen daarop (doen) examineren.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
15 november 2010

Ons kenmerk
5673432/10

Uit bovenstaande volgt een aantal taken en verantwoordelijkheden van de boa.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

I Taken met betrekking tot het functioneren binnen en als onderdeel van de organen van strafrechtspleging

- 1 De boa handhaaft de voor zijn opsporingstaak relevante wettelijke regels.
- 2 De boa functioneert binnen het voor zijn opsporingstaak gestelde wettelijk kader.
- 3 De boa handelt naar de afgelegde ambtseed/ambtsbelofte en de eed van zuivering.

Datum
15 november 2010

Ons kenmerk
5673432/10

II Taken met betrekking tot het opsporen van strafbare feiten

- 4 De boa verzamelt en/of ontvangt gegevens met betrekking tot mogelijke strafbare feiten tot opsporing waarvan hij bevoegd is.
- 5 De boa beoordeelt middels het combineren, analyseren en interpreteren van verzamelde en/of ontvangen gegevens of deze informatie strafrechtelijk relevant is.
- 6 De boa stelt een opsporingsonderzoek in teneinde bewijsmateriaal te verzamelen.

III Taken met betrekking tot de afhandeling van opgespoorde strafbare feiten

- 7 De boa maakt naar aanleiding van het verrichte opsporingsonderzoek een proces-verbaal op dat kan leiden tot vervolging en behandeling ter terechtzitting.
- 8 De boa informeert een verdachte tegen wie proces-verbaal is opgemaakt over de mogelijke gevolgen daarvan.
- 9 De boa doet een opgemaakt proces-verbaal toekomen aan de juiste functionaris.

Deze taken en verantwoordelijkheden zijn nader uitwerkt in hoofdstuk 4. Daarin zijn de negen genoemde hoofdtaken geanalyseerd in taken en deeltaken en zijn kenniselementen toegevoegd.

3. Overige voorwaarden voor het functioneren van de Buitengewoon Opsporingsambtenaar

De wijze waarop een buitengewoon opsporingsambtenaar binnen de eigen werkorganisatie dient te functioneren alsmede de persoonskenmerken en de beroepshouding waarover hij dient te beschikken, zijn divers. Eén en ander is een verantwoordelijkheid van de werkgever van de buitengewoon opsporingsambtenaar.

Beschouwd vanuit de verantwoordelijkheid van het openbaar ministerie voor de uitoefening van opsporingsbevoegdheden eist de wettelijke regeling dat een buitengewoon opsporingsambtenaar betrouwbaar is.

Verder is in het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar bepaald dat de buitengewoon opsporingsambtenaar ervoor zorgdraagt dat hij blijft voldoen aan de eisen van bekwaamheid en betrouwbaarheid voor de uitoefening van opsporingsbevoegdheden.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
15 november 2010

Ons kenmerk
5673432/10

4. Uitwerking Taken en verantwoordelijkheden van de Buitengewoon Opsporingsambtenaar

In de bijlage zijn de negen genoemde hoofdtaken uitgewerkt in taken en deeltaken. De kolom kenniselementen in het format definieert de bijbehorende leerinhouden als richtlijn voor de keuze van leerstof. Ter precisering is in een aantal gevallen vermeld wat niet tot de leerinhouden behoort.

Van de buitengewoon opsporingsambtenaar wordt verwacht dat hij de strekking van de in de examenstof aangeduide wettelijke regels kan reproduceren. De opgenomen strafrechtelijke en strafvorderlijke bepalingen met een definatorisch karakter dienen meer letterlijk te worden beheerst.

Van buitengewoon opsporingsambtenaren wordt eveneens een elementair inzicht in de leerinhouden verwacht. Dit impliceert dat met name leerinhouden die nauw verbonden zijn met het praktisch handelen in een toepassingsgerichte context kunnen worden bevroegd.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

J. van der Vlist
Directeur-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
15 november 2010

Ons kenmerk
5673432/10